

Darīsim KOPĀ!

№7(8), aprīlis 2009

**APSAIMNIEKOTĀJS UZSŪTA
MĀJAI PARĀDU
PIEDZĪŠANAS FIRMU.
VAI IR TIESĪBAS?**

4. lpp.

INSTRUKCIJA SĒTNIEKAM:

IZLASI UN PRASI, LAI IEVĒRO!

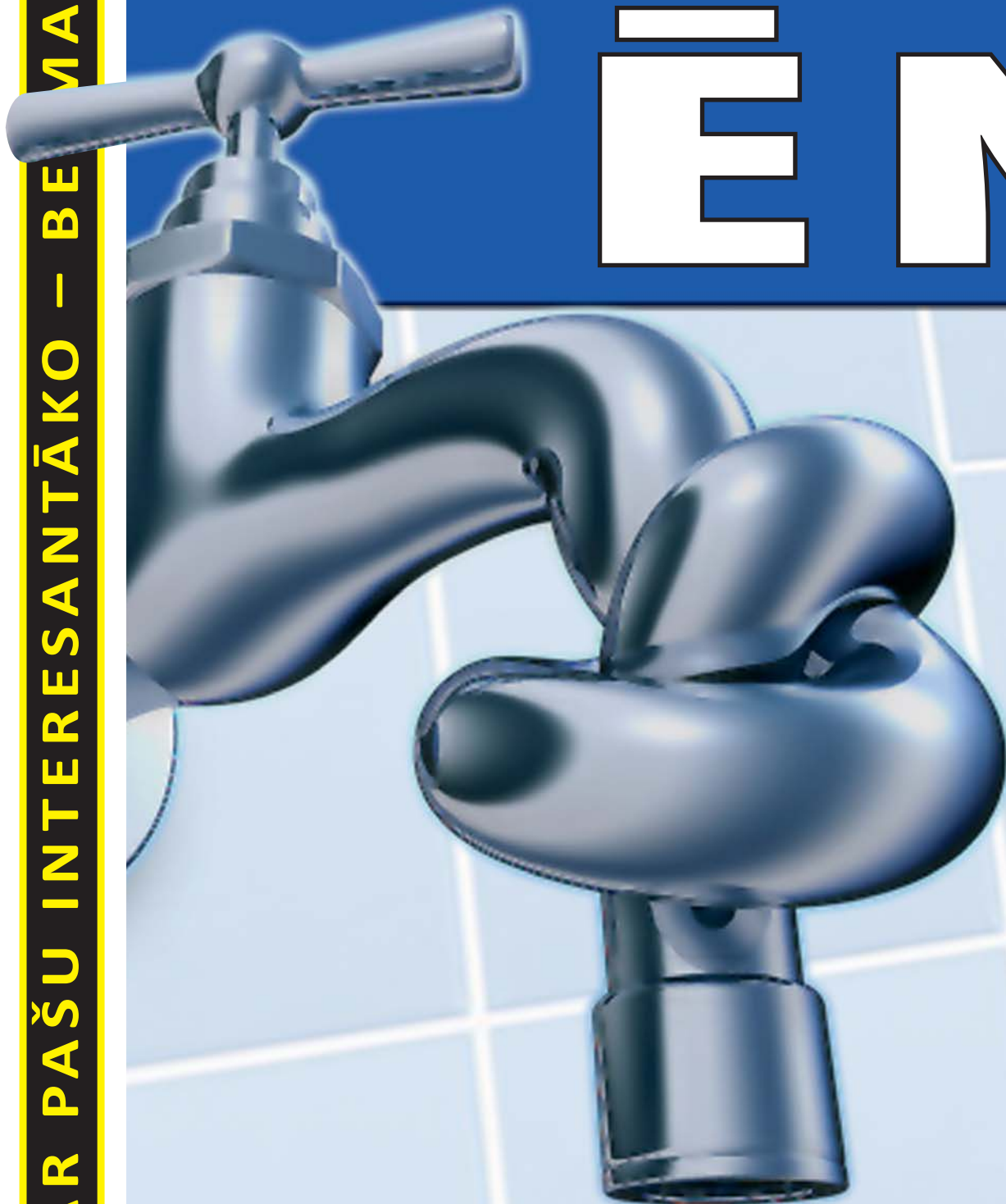
5. lpp.

Svarīgākais par māju apsaimniekošanu un komunālajiem pakalpojumiem

PAR PAŠU INTERESANTĀKO – BEZMAKSAS

6.–7., 8., 10. lpp.

ŪDENS PŪĶU ĒNĀ

**KĀ
IZVAIRĪTIES
NO ATŠKIRĪBĀM
SKAITĪTĀJU
RĀDĪJUMOS?**

**AR KĀDĀM
METODĒM
AR „KOREKCIJU”
CĪNĀS RĪGĀ
UN DAUGAVPILĪ?**

VAI VAR TICĒT KOPĒJIEM ŪDENS MĒRĪTĀJIEM?

RĪGAI VISS VĒL PRIEKŠĀ?

Sociāldemokrāti sola galvaspilsētai **5500 jaunu darba vietu** un izeju no krīzes

Eiropas naba

– Dineviča kungs, vai jūs nebidē pašu vēriens? – pavaicājam LSDSP izraudzītajam mēra amata kandidātam. – Rīgā ir krīze, bet jūs cerat to pārvērst par Eiropas centru.

– Es neteiktu, ka šī iecere ir pārdoša. Vērtējot pēc izmēriem un struktūras, Rīga ir viena no lielākajām reģiona pilsētām. Mums ir pieredze, izdevīgs ģeogrāfiskais stāvoklis un cilvēkresursi, mēs esam rīkojuši tādus svarīgus starptautiskus pasākumus kā, piemēram, NATO samits. Tā ka ir pilnīgs pamats plānu uzskatīt par realizējamu.

– Kāpēc tad brīnums nenotika agrāk un Rīga līdz šim vēl

nav kļuvusi par ievērojamu centru?

– Lai brīnums notiktu, nepietiek ar vienu vai divām dienām. Kopš neatkarības atgūšanas nav pagājuši pat divi gadu desmiti, Rīgā viss vēl priekšā. Kāpēc ar šo ideju esam nākuši klajā pašreiz? Jā, Latvijā ir sarežģīta situācija, bet tieši tādā brīdī cilvēkiem ir vajadzīgi ilgtermiņa mērķi, kas tos saliedē.

– Nebaidāties, ka jums pārmetīs populismu?

– Esmu dziļi pārliecināts, ka LSDSP priekšvēlēšanu programmā izvirzītos mērķus mēs varam sasniegt. Kur jūs saskatāt populismu? Vai mūsu šķietami pārdošajos plānos?

Rīgas sociāldemokrāti atklājuši kārtis, kā gatavojas startēt vietējo pašvaldību vēlēšanās. Rīgā kandidātu sarakstā pirmais, protams, ir pašreizējais vicemērs Jānis Dinevičs. LSDSP rīcības programma, kā jau pienākas, ir 4000 zīmju gara. Dokuments izstrādāts ar vērienu. Pēc ievēlēšanas Jānis Dinevičs sola Rīgā ne tikai 5500 jaunu darba vietu, bet arī Ziemeļeiropas ekonomiskās galvaspilsētas statusu.

– Pašā iespējā Rīgu padarīt par Eiropas centru tuvāko četru gadu laikā.

– Kā jau sacīju, tā ir ilgtermiņa perspektīva, bet šai virzienā mēs sāksim strādāt jau šodien.

Pusmiljarda vērts projekts

– Parunāsim par praktiskākām lietām, piemēram, par pašvaldības banku, kuras izveidi jūs esat izvirzījuši kā vienu no uzdevumiem, kas būtu īstenojams pēc 6. jūnija. Vai jūs kolēģi deputāti atbalsta šo ideju?

– Sāksim ar to, ka pašreizējai koalīcijai atlicis pārāk maz laika, lai realizētu tik vērienīgu uzdevumu, tātad tā īsti pie lietas mēs ķersimies pēc vēlēšanām. Izstrādājot budžeta projektu nākamajam gadam, Rīgā ir jāparedz līdzekļi savas bankas radīšanai, kurai darbu vajadzētu sākt pēc Jaungada.

– Vai pilsētai pietiks naudas, lai nodibinātu savu banku, kura, pēc ieceres, sniegs iedzīvotājiem pakalpojumus lētāk nekā skandināvu analogi un palīdzēs pilsētai īstenot tādus projektus kā mājokļu siltināšana utt.?

– Naudas pietiks, neraizējieties. Parasti taču bankas pašu kapitāls ir tikai 5–8% no tiem līdzekļiem, ko tā apkalpo. Tātad mēs varēsim šajā izdevīgajā projektā ieguldīt tikai 20 miljonus. Pašvaldības banka apkalpos ne tikai pilsētas apmēram pusmiljardu latu lielo budžetu, bet arī pašvaldības uzņēmumu naudas plūsmas, un tikai uzņēmumam Rīgas satiksme vien apgrozījums ir 100 miljonu latu gadā. Esmu runājis ar nopietniem ekspertiem, viņi visi šo ideju uzskata par interesantu. Tur-

klāt, ja mēs nopietni sāksim nodarboties ar galvaspilsētas māju siltināšanu, caur banku ies arī iespaidīgi Eiropas līdzekļi.

– Bet var taču gadīties, ka tie spēki, kas Latvijā lobē skandināvu banku intereses, gluži vienkārši neļaus jums veidot tādu vietējo banku!

– Jā, tāda iespēja pastāv. Bet lai rīdīnīki vismaz zina, ka tāda ideja ir bijusi. No ekonomiskā viedokļa neviens pret to nevarētu iebilst, ideju var nožņaut tikai citu banku interesēs.

– Vēl viens jautājums par banku: vai tā pelnīs naudu?

– Kā jau jebkura kredītiestāde. Bet peļņa mūsu bankai nebūs galvenais, tās uzdevums būs atvieglot pilsoņiem dzīvi. Bet nopelnītajiem līdzekļiem dividenžu veidā jāieplūst Rīgas kasē, un gan jau tad deputāti izlems, kādiem projektiem tos tērēt.

Vajadzīgs siltināšanas plāns!

– Sociāldemokrātu programmā ierakstīts, ka jūs grasāties Rīgā pārātrināt māju siltināšanu. Vai drīkst vaicāt, kā konkrēti jūs domājat to panākt?

– Patlaban iedzīvotāju rīcībā nonāk māju energoaudita un siltināšanai paredzētā valsts budžeta un ES fondu nauda. Problēma, manuprāt, ir tā, ka diez vai šie līdzekļi tiks izlietoti.

– Kāpēc?

– Lai mājas siltināšanai saņemtu Eiropas naudu, iedzīvotājiem vispirms bija jāparūpējas par energoauditu, bet to iespējams veikt tikai gada aukstajos mēnešos. Rīgā ir ļoti maz māju, kam veikts energoaudits. Nelaipe ir tā, ka cilvēki maz domā

par savu mājokļu siltināšanu. Kāpēc? Tāpēc, ka Rīgas domei nav konkrētas programmas. Jā, bija paredzēts, ka pilsēta apmaksās līdz 30% no renovācijas vērtības, bet tās bija tikai ar balsojumu neapstiprinātas runas. Tātad vispirmām kārtām mums vajadzīga koncepcija. Kad biedrības precīzi zinās, ka siltināšanas gadījumā saņems no pašvaldības tik un tik latu, process iekustēsies. Šai lietai vajadzīga noteiktība...

Kam Rīgā Rīgas siltums?

– Jūs uzskatāt, ka valstij vajadzētu visdrīzākajā laikā nodot Rīgas domei uzņēmuma Rīgas siltums akcijas. Vai pilsētai vēl rūpju par maz?

– Tas ir uzņēmums rīdīniekiem, tāpēc tam jābūt pašvaldības kontrolē. Šobrīd mums pieder 49% akciju, tikpat pieder valstij. Drīz aprītēs desmit gadu, kopš tiek spriests, kam vajadzētu būt Rīgas siltuma saimniekam, bet vezums nekust ne no vietas. Mēs vēlamies iegūt visas valsts akcijas, bet mums pastāvīgi atsaka. Tostarp Rīgas dome bez atlīdzības atdevusi valstij daudzus svarīgus objektus, piemēram, Gaiļezera slimnīcu. Tāpēc ir gana korekti pieprasīt, lai mums nodod Rīgas siltuma akcijas.

– Kam jums kontrole pār šo siltuma ražotāju, kas no tā tiks rīdīniekiem?

– Ļoti daudz kas mainītos. Mēs varētu realizēt pavisam citu pilsētas siltumapgādes taktiku. Vai jūs zināt, ka gāzi, kas rodas Getliņu poligonā, sadedzina? Tādējādi tiek ražota elektroenerģija, bet siltums izkūp gaisā. Divi megavati siltuma augu gadu silta atmosfēru! Jā, speciālisti teiks, ka šis siltumenerģijas aizvadišana līdz

KĀ SAMAZINĀT ŪDENS ZUDUMUS?
JA IR IDEJA, IENĀC MŪSU FORUMĀ WWW.KOPAA.LV!
 Sīkāk par to, kā cīnīties pret ūdens korekciju, lasiet 6.–7., 8., 10. lpp.

Avīze «Darīsim kopā!»

Izdevējs: SIA «EGO-RTU»

Reģistrācijas numurs: 000703288

Adrese: Rīga, Nometņu iela 9 – 7, LV-1048

Telefons: 20042031

<http://www.kopaa.lv>

e – pasts: info@kopaa.lv

Iznāk sadarbībā ar Rīgas Apsaimniekotāju Asociāciju

Iespiests: SIA «Poligrāfijas grupa Mūkusalā»

Tirāža: 20 000

rīdzinieku dzīvokļiem izmaksātu pārāk dārgi. Bet līdzās Getliņiem taču var uzbūvēt siltumnīcu kombinātu, kurš lietderīgi izmantotu šos megavatus un dotu Rīgai darba vietas. Un kāpēc mēs nesadedzinām savus atkritumus? Prāgas centrā uzbūvētas divas atkritumu dedzināšanas rūpnīcas, no kurām mājas saņem siltumu, bet mēs sēžam un drebam, ka tik neatnāk Andris Šķēle un kaut ko no šā projekta neiegūst!

Cilvēki vēlas skaidrību un darbu

– Būtu interesanti uzzināt, vai savus iepriekšējos solījumus vēlētajiem esat izpildījuši?

– Paņemsim pašreizējās koalīcijas darba plānu un paraudzīsimies. Kas mums te rakstīts?... Uzdevums – piesaistīt Eiropas līdzekļus. Mēs to esam izdarījuši, naudu piesaistām! Tālāk. Skolu renovācijas programma – turpinās; pašvaldības dzīvokļu būvniecība – tiek realizēta; jauna sociālā stratēģija – pieņemta, bet nedarbojas līdzekļu trūkuma dēļ, utt.

– Izskatās, ka programma izpildīta tikai pa pusei.

– Ja koalīcija būtu strādājusi četrus, nevis divus gadus, rezultāts būtu labāks.

– Eiropā sociāldemokrāti ir ļoti populāri, bet Latvijā jūsu partijas reitings nav īpaši augsts. Kāpēc tā?

– Teikšu īsi: man ir pamats neticēt vietējiem oficiālajiem reitingiem, tie maz atbilst reālajai situācijai. Patiesību mēs uzzināsim tikai 6. jūnijā.

– Runā, ka cilvēku intereses esot ļoti mainījušās. Agrāk viņi no varas gaidīja sociālo un komunālo problēmu risināšanu, tagad visi vēlas zināt tikai vienu: kā jūs izveidsiet Rīgu no krīzes un vai dosiet mums jaunus darba vietas?

– Man ir atbilde. Viens no ekonomiskajiem risinājumiem būs banka, otrs – birokrātijas mazināšana, lai atvērtu ceļu investoriem, kuri ir gatavi dot rīdziniekiem darbu. Esmu runājis ar dažiem, viņi sola mums piecus sešus tūkstošus darba vietu.

– Vai varat nosaukt šīs kompānijas?

– Vēl nav pienācis laiks, bet ticiet man, tās jau ir Rīgā un ir gatavas sākt darbu. **K**

SKAITLIS

0!

Pagaidām neviena māja nav pieteikusies Būvniecības, enerģētikas un mājokļu valsts aģentūras izsludinātajā konkursā. Pretendentiem piedāvāts savā starpā sadalīt 16 miljonus latu, saņemot no Eiropas līdz 50% no mājokļu renovācijas izmaksām. Gribetāju pagaidām nav. **K**

BEDRĒM NAUDAS NAV

Kvartālu iekšējo ceļu stāvoklis Rīgā ir vienkārši atbaidošs. Bet krīze atņēmusi rīdziniekiem pēdējo cerību, ka pašvaldība tomēr salāpis bedres mūsu pagalmos. Šobrīd galvaspilsētai nav ko domāt par pagalmiem. RD Satiksmes departamenta direktors Edgars Strods pavēstīja, ka departamenta budžets samazināts par 48%. Naudas pietiks tikai pašiem neatliekamākajiem darbiem, no kuriem atkarīga satiksmes drošība.

Finansējumu asfalta seguma remontam Rīgā vispirms apcirpa valdība – pagājušajā gadā tā Rīgai šim nolūkam piešķīra 15,3 miljonus latu, šogad – tieši uz pusi mazāk. Divreiz mazāk naudas galvaspilsēta saņems arī no ES fondiem, no kuriem pagājušajā gadā ceļiem atvēlēja veselus 32 miljonus latu. „Mums

tagad ir divreiz mazāk naudas rajona nozīmes ceļu uzturēšanai,” atklāja Strods.

Tomēr, neraugoties uz finansiālajām grūtībām, Strods sola, ka jauns asfaltbetona segums parādīsies Rīgas 26 ielās (no 1700 esošajām). Pārējos ceļus labošanai iespēju robežās, un īpašu optimismu tas neviēš. **K**

HIPOTĒKAS PARĀDNIEKIEM PASNIEGS ROKU?

Rīgas dome teju teju pieņems noteikumus par atbalstu mazturīgām ģimenēm, kuras paņēmušas hipotekāro kredītu. Nodoms labs, bet tā īstenošana pagaidām šķiet apšaubāma!

Domes Sociālo jautājumu komiteja caurlūkojusi noteikumu projektu par atbalstu ģimenēm, kuras nespēj atmaksāt hipotekāro aizdevumu. Dokumentā norādīts, kas var pretendēt uz pašvaldības pabalstu. Tās ir ģimenes, kuras ņēmušas tikai vienu kredītu un mājo tieši uz parāda pirktajā dzīvoklī. Ģimenei, protams, jābūt piešķirtam mazturīgā statusam.

Bet! Noteikumu projektā nav pateikts galvenais: cik daudz naudas Sociālais dienests piešķirs pa-

balstiem. Lēmumu par pabalsta summu pieņem inspektors, kuram uzdots novērtēt situāciju katrā konkrētā ģimenē. Iznāk, ka pašvaldība neuzņemas noteiktas saistības, proti, parādniekus atbalstīs, ja vien sociālajā budžetā atradīsies nauda. Ņemot vērā bēdīgo situāciju nodokļu iekasēšanā un nepieciešamību no jauna samazināt pilsētas budžetu, var izrādīties, ka līdzekļu hipotēkas parādnieku atbalstam nav, un tādā gadījumā palīdzība ģimenēm būs tīri simboliska. **K**

Rīgas apsaimniekotāju asociācijas portāls

www.RigAA.lv

Viss par māju apsaimniekošanu!

Gaidam Jūsu jautājumus uz e-pastu info@rigaa.lv

19. maijā

konference

„KĀ PASARGĀT MĀJU AUGOŠAS NOZIEDZĪBAS LAIKOS!”

leeja bez maksas

Programmā:

- ✓ biedrības „Kaimiņu drošība” priekšsēdētāja padomi;
- ✓ apsardzes videomonitoringa „Extra EYE” prezentācija;
- ✓ valsts policijas pārstāvju uzstāšanās: praktiski padomi, statistika, fotoreportāža;
- ✓ tējas pauze un atbildes uz jautājumiem.

Sākums plkst. 18.00
Rīgā, Skolas ielā 6.

Pasākuma laikā varēs pierakstīties uz mājokļa drošības bezmaksas auditu.

Kontaktālrūņi:
67303019
28619880
29640698

evgenijs@gisecurity.lv
ofis@gisecurity.lv

KUR VAR DABŪT AVĪZI?

Divas reizes mēnesī meklējiet avīzes jaunāko numuru Rīgas namu pārvaldēs:

- «Rīgas namu apsaimniekotājs»
- «Rīgas centra apsaimniekotājs»

- «Avota nami»
- «Ķengaraga nami»
- «Juglas nami»
- «Mežciema namsaimnieks»
- «Purvciena nami»
- «Valdemāra nami»
- «Vecmīlgrāvis»
- «Pļavnieku nami»
- «Krasta nami»
- «Daugavas nami»

- „Kurzemes namu apsaimniekotājs” filiālēs:
 - «Anņimuiža»
 - «Bolderāja»
 - «Daugavgrīva»
 - «Dzegužkalns»
 - «Iļģuciems – Nordeķi»
 - «Imantciems»
 - «Kleisti»
 - «Priedes»

Kā arī:

- Rīgas domes administratīvā komitejā
- Vidzemes priekšpilsētas izpilddirekcijā
- Kurzemes rajona izpilddirekcijā
- Rīgas centra izpilddirekcijā
- Kultūras namā „Imanta”
- Sarkankalna bibliotēkā

Ja nedabūjat avīzi, zvaniet pa tālruni 20042031, un svaigākais numurs priekš jums un jūsu kaimiņiem tiks atgādāts uz tuvāko namu pārvaldi.

Pēc nākamā «Darīsim kopā!» numura jautājiet namu pārvaldēs 12. maijā.

KARADARBĪBAS ZONĀ

Apsaimniekotājs nolīdzis parādu piedzinējus, lai sodītu iedzīvotājus

Kāda Salaspils nama iemītnieki ir iesaistīti divainā konfliktā. Aptuveni pirms gada viņi izvēlējās jaunu apsaimniekotāju. Iepriekšējais māju viszēlīgi palaida brīvībā, bet uzskatīja, ka iedzīvotāji tam palikuši parādā. Summas bija niecīgas – četri līdz deviņi lati no dzīvokļa. Bet tā vietā, lai lietu nokārtotu mierīgā ceļā vai caur tiesu, SIA Dzīvoklis S nolīga parādu piedzinēju firmu. Tagad dzīvokļu saimniekiem ik dienas kāds zvana un draud: „Maksājiet naudu, citādi būs nepatīkšanas! Mēs ierakstīsim jūs parādnieku melnajā sarakstā, un tad jūs nevarēsīt ne kredītu ņemt, ne izbraukt no valsts.”

Konflikts maksas dēļ

Nams Energētiķu ielā 6 Salaspilī nav nekāds mazais, tajā dzīvo vairāk nekā 170 ģimeņu. Pirms dažiem gadiem pilsētas dome ar varu piespieda iedzīvotājus pārņemt mājas pašu valdījumā un izveidot dzīvokļu saimnieku biedrības. Tie, kas varēja, sāka mājokļus apsaimniekot paši, citi nolīga apsaimniekošanas komercuzņēmumus. Energētiķu ielas nama iedzīvotāji savus dzīvokļus uzticēja jaunajai firmai Dzīvoklis S, kas būtībā bija izveidota uz likvidētās municipālās namu pārvaldes bāzes.

– Pagājušajā gadā šis uzņēmums nolēma mums maksu par apsaimniekošanu palielināt līdz 28 santīmiem, bet mēs tam nepiekrītam, – stāsta Roza, dzīvokļu īpašnieku biedrības valdes locekle.

Kam pieder mājas uzkrājumi?

Beidzot dzīvokļu saimnieki sumpojās. Viņi atcerējās, ka nav saņēmuši no pārvaldnieka kaut cik skaidru pārskatu par iepriekšējā gadā paveikto, nav manījuši, ka mājā būtu veikti nopietni remonta darbi. Saņemot kārtējos rēķinus ar prāvo maksu par apsaimniekošanu, īpaš-

nieku biedrības pacietības mērs bija pilns.

– Mēs nolēmām, ka laiks mainīt apsaimniekotāji. Uzaicinājām jaunu firmu – Rīgas namu apsaimniekotājs, un no 1. jūnija esam tās klienti, – stāsta Roza.

Nu tik varētu dzīvot un priecāties, bet nekā! Izrādījās, ka daļa dzīvokļu saimnieku, kas bija neapmierināti ar vecā apsaimniekotāja darbu, pirms pāriešanas pie jaunā nebija samaksājuši uzņēmumam Dzīvoklis S remonta uzkrājumu rēķinus.

– Tagad firma apgalvo, ka mēs šo naudu esot tai palikuši parādā, – saka Roza. – Vai tas ir taisnīgi? Remonta uzkrājumi pieder mājai, tāpēc uzskatām, ka Dzīvoklim S neko neesam parādā.

To, ka 30 dzīvokļu parāds ir pamatots, būtu vajadzējis pierādīt tiesā, bet apsaimniekotājs rīkojās citādi – uzsūtīja bijušajiem klientiem parādu piedzišanas firmu Paus consults.

Iedzīvotāji nepadodas

Pēc mājas iemītnieku teiktā, firmas darbinieki gandrīz katru dienu viņiem zvana un draud ar visdažādākajiem sodiem. Reizē gluži neticami pieaugusi parāda summa – tiem 5–7 latiem, ko katrs dzīvoklis it kā bija palicis parādā bijušajam apsaimniekotājam, firma pierakstījusi vēl pa 25 latiem. Kad sašutušie iedzīvotāji centās noskaidrot, ko tas nozīmē, viņiem paskaidroja, ka tā ir maksa par parādu piedzišanas firmas pakalpojumiem.

Daži iedzīvotāji padevās un samaksāja visu apšaubāmā parāda summu, citi stingri palika pie sava: „Mēs Dzīvoklim S neko neesam parādā!”

– Mums šķiet, ka iepriekšējais apsaimniekotājs rīkojas negodīgi, – saka Roza. – Tā nolīgtie cilvēki pastāvīgi bojā mums nervus. Gribētos zināt, kā šai situācijā rīkoties.

“Apsaimniekotājs izmanto pret iedzīvotājiem psiholoģiskā uzbrukuma paņēmieni, faktiski nodarbojas ar iebiedēšanu. Un tiesa ir tā vienīgā vieta, kur Dzīvoklis S var pierādīt savu pretenziju pamatotību”.

Tikai uz tiesu!

Salaspils domes deputāte Olga Pāvulīte, kas kopā ar mums pabija Energētiķu ielā, uzskata, ka firma Dzīvoklis S izmanto nekorektu parāda piedzišanas paņēmieni. Deputātes teikto apstiprina arī aģentūras Rīgas mājoklis juridiskais konsultants Jānis Balodis:

– Apsaimniekotājs izmanto pret iedzīvotājiem psiholoģiskā uzbrukuma paņēmieni, faktiski nodarbojas ar iebiedēšanu. Iedzīvotājiem jāsaprot: ja viņi ir pārliecināti par savu taisnību, strīdīgais parāds firmai būs jāatdod tikai tad, ja tiesa pieņems attiecīgu lēmumu! Pagaidām šķiet, ka Energētiķu ielā 6 izcēlies visparastākais civilstrīds, cilvēki nespēj vienoties, un tiesa ir

tā vienīgā vieta, kur Dzīvoklis S var pierādīt savu pretenziju pamatotību. Jūs sakāt, ka parādu piedzišanas firma katru dzīvokli „apbalvojuši” ar 25 latu lielu papildu rēķinu? Arī tas ir nelikumīgi.

Pirmkārt, Rozai un viņas biedriem jāvēršas firmā Paus consults un jāuzzina, uz kāda pamata tā darbojas, vai tai ir līgums ar SIA Dzīvoklis S un kas šajā līgumā rakstīts. Ja līguma nav, ar tiem cilvēkiem vispār nevajag runāt! Taču arī līgums nedod firmai tiesības strīdīgo parādu piedzīt vienkārši tāpat, bez tiesas sprieduma, turklāt vēl pielikt klāt savus „uzcenojumus”. Lai iedzīvotāji nepievērš nekādu uzmanību zvaniem un nebaidās. Ja viņiem vajadzīga papildu konsultācija, laipni lūdzam, mūsu aģentūra jau sen palīdz ne tikai Rīgas, bet arī visa Rīgas rajona iedzīvotājiem.

Dzīvokļu īpašnieku biedrības pusē ir arī Patērētāju tiesību aizsardzības centrs. Centra eksperte Sanita Bikseniece situāciju komentēja šādi:

– Diemžēl, tādu kantoru kā Paus consults darbību likumi Latvijā neregulē. Viņi var prasīt par saviem pakalpojumiem gan 25, gan 100 latus – tas ir absurdi, bet nav aizliegts. Galvenais ir tas, ka parāda esamību uzņēmums Dzīvoklis S var pierādīt tikai tiesas ceļā. Bet šķiet, ka apsaimniekotājam nav tādas vēlmes vai pārliecības par savu taisnību, tāpēc arī tas īsteno spiediena taktiku.

Vaicāta, kā aizsargāties pret parādu piedziņu patvaļu, Sanita Bikseniece paskaidroja:

– Iedzīvotājiem vajag uzrakstīt šai kompānijai iesniegumu, norādot, ka viņi nepiekrīt parāda summai. Vēlams saglabāt ar saņēmējfirmas zīmogu apstiprinātu dokumenta kopiju, tad, ja lieta nonāks tiesā, cilvēkiem būs neapstrīdams pierādījums, ka viņi kopš pirmās dienas ir apstrīdējuši pašu parāda esamības faktu. **K**

Roza Perfiljeva, aktiviste, kurai rūp savas mājas liktenis

Jāatzīst, ka agrāk mūsu mājas iedzīvotāji bija lieli tenkotāji. Visvairāk tika spriedelēts par mūsu sētnieku, par to, cik slikti viņš, palaidnis tāds, pilda savus pienākumus!

Reti kam Rīgā ir priekšstats par to, kādi konkrēti ir slotas kalpotāju pienākumi

SĒTNIIEKI PALIKUŠI BEZ INSTRUKCIJAS

Mūsu sētniekam patiešām par visu bija sava saprašana. Piemēram, kāpņu telpu viņš slaucīja tikai līdz trešajam stāvam, ziemā no celiņiem nenovāca sniegu, rudenī lapas sagrāba tikai gar mājas sienu, nelieko ties ne zinīs, kas notiek zālienos, bet pavasarī pašrocīgi salauza pagalmā pēdējo soliņu, lai darītu galu jauniešu vakarēšanai.

Baumas un tenkas par mūsu sētnieku auga un vairojās, līdz pats slotas darbinieks visam atmeta ar roku un no darba aizgāja: „Paši strādājiet par tādu naudu!” Mums pašiem strādāt negribējās. Gribējās noligt normālu apkopēju un beidzot saņemt, kādi ir viņa pienākumi.

Apcirptā instrukcija

Latvijas Sabiedrisko pakalpojumu darbinieku arodbiedrībā neko iepriecinošu nevarēja pateikt: valstī nav likuma, kas noteiktu sētnieka pienākumus. Tāpēc nav nekāds brīnums, ka vienā mājā sētnieks strādā no rīta līdz vakaram, bet citā netīrumus uzmež tikai uz lieliem svētkiem.

– Nesen Rīgas dome nolēma izstrādāt vienotu instrukciju, lai katrs sētnieks zinātu, kas viņam jā dara, – saka arodbiedrības priekšsēdētāja vietniece Māra Druka-Jaunzeme. – Sanāca ļoti labs dokuments, tajā bija noteikts, cik bieži sētniekam jāuzkopj ārējā teritorija, cik bieži jāmazgā kāpņu telpās grīda un logi, kad jāsatīra laukumi pie konteineriem.

Taču piešķirt instrukcijai noteikumu spēku dome nesaņēma. Kad arodbiedrība pasūdzējās vicemēram Jānim Dinevičam par kavēšanos, atbilde bija, ka instrukcija būs tikai pielikums Rīgas domes līgumiem ar namu pārvaldēm. Pagaidām to pieņemuši tikai seši municipālie apsaimniekošanas uzņēmumi, un arī tad saīsinātā veidā.

Vieglāk uzslaucīt pašam?

– Instrukcijā palikuši tikai darbinieku vispārīgie pienākumi, – stāsta Māra Druka-Jaunzeme, – piemēram, karogu izkārtšana svētku dienās un sniega novākšana. Bet tā, cik bieži sētniekam jāiet laukā ar slotu vai lāpstu, dokumentā vairs nav.

Iznākusi nevis instrukcija, bet viens vienīgs sarūgtinājums, par kuru pat atcerēties negribas. Un Rīgā joprojām nav nekādas skaidrības. Iedzīvotāji nesaprot, ko var prasīt no sētnieka, ko ne. Viena mana draudzene veica eksperimentu:

kāpņu telpā nolika nelielu saburzīta papīra gabalu. „Man bija aizdomas, ka sētniece kāpnes ar lupatu uzņem ne biežāk kā reizi divās nedēļās, taču patiesība izrādījās daudz bēdīgāka,” viņa pastāstīja. „Kontrolpapīriņš kāpņu laukumā nomētājās veselu mēnesi!”

Tamlīdzīgas sūdzības mēs saņemam bieži. Arī lasītāja Māra, piezvanījusi redakcijai, pastāstīja, ka pati pastāvīgi mazgājot kāpnes: „Kamēr sagaidīsi sētnieku, nosmaksi no putekļiem un netīrumiem, bet strīdēties ar namu pārvaldes darbiniekiem nervi netur. Tā ka tagad pati reizi nedēļā ņemos pa kāpnēm ar lupatu.”

Kā tad iznāk: ja Latvijā nav sētniekiem speciālu normatīvo aktu, iedzīvotājiem nav arī kur sūdzēties? Gluži tā vis neesot, skaidro arodbiedrība. Daudzas namu pārvaldes, lai izvairītos no haosa, turpina vadīties pēc Rīgas domes Komunālā departamenta 1996. gadā izstrādātajiem ieteikumiem.

– Mēs namu pārvaldē Avotu nami vadāmies pēc vecās instrukcijas, – pastāstīja namu pārvaldes arodbiedrības priekšsēdētāja Lidija Gorbika, – bet citiem apsaimniekošanas uzņēmumiem nepavisam nav jāseko mūsu piemēram. Tāpēc sētnieku darba noteikumi dažādos Rīgas rajonos joprojām ir ļoti atšķirīgi.

Atlaist sētnieku nav tik vienkārši

Neskaidrības ar instrukcijām un iedzīvotāju neapmierinātība ir novedusi pie tā, ka dažas namu pārvaldes iesaka dzīvokļu īpašniekiem atteikties no sētnieku pakalpojumiem. It kā tā, uzņemoties pašiem rūpes par kārtību, vienā rāvienā varētu atrisināt visas problēmas un ietaupīt mājas naudu.

Speciālisti šo ideju nepavisam neuzskata par labāko risinājumu.

– Atlaist sētnieku nav tik vienkārši kaut vai tāpēc, ka atbildību par tīrību mājā nāktos uzņemt kādam no dzīvokļu īpašniekiem, – skaidro namu pārvaldes Juglas nami arodbiedrības priekšsēdētājs Aigars Šuksts, – un iedzīvotājiem vajadzētu vienoties, kad kurš veiks uzkopšanu.

Par pēdējo ir īpaši lielas šaubas. Ar kāpņu telpas mazgāšanu viss būtu puslīdz skaidrs (daudzās mājās iedzīvotāji jau tagad paši rūpējas par tīrību kāpnēs). Bet kā ar teritorijas uzkopšanu? Iedomājieties, ka uzsnidzis sniegs, bet dežūrējošais mājas iemītnieks ir sasirdzis vai steidzami izsaukts uz darbu. Vai arī gluži vien-

Kas jā dara sētniekam?

RD Komunālo un dzīvokļu jautājumu komitejas ieteikumi (var atšķirties no jūsu namu pārvaldes iekšējām instrukcijām)

Vasarā:

Teritorijas un ietvju uzkopšana – 1 reizi dienā
Atkritumu tvertņu iztukšošana – 1 reizi dienā
Atkritumu tvertņu dezinfekcija – 2 reizes mēnesī
Mājas numura zīmju mazgāšana – 2 reizes sezonā
Zāles pļaušana – 1 reizi mēnesī

Atkritumu vadu un konteineru kopšana:

Atkritumu vada profilaktiskā apkopšana – 2 reizes mēnesī
Atkritumu vada apakšējās daļas un aizvara mazgāšana – 1 reizi mēnesī

Atkritumu vada lūku tīrīšana – 1 reizi nedēļā
Visa atkritumu vada dezinfekcija – 1 reizi mēnesī
Konteineru dezinfekcija – 1 reizi mēnesī

Koplietošanas telpu kopšana:

Kāpņu telpas un margu slaucīšana – 1 reizi nedēļā
Kāpņu telpas un margu mitrā uzkopšana – 2 reizes mēnesī
Griestu slaucīšana – 2 reizes gadā
Sienu, durvju, gaisma ķermeņu mitrā uzkopšana – 2 reizes gadā
Pastkastišu, elektrības sadales dēļu, bēniņu kāpņu, logu rāmju un palodžu mitrā uzkopšana – 1 reizi mēnesī
Logu mazgāšana no abām pusēm – 2 reizes gadā
Pagraba tīrīšana – 2 reizes gadā
Bēniņu tīrīšana – 2 reizes gadā

kārši nevēlas pagalmā noņemties ar lāpstu, jo rīt var uzspīdēt saulīte un izkausēt sniegu.

Turklāt sētnieka pienākums nav tikai noslaucīt ietves. Viņš pilda daudz sīku uzdevumu: rūpējas par kārtību bēniņos un pagrabā, palīdz aizvākt lielos atkritumus, ziņo elektrīķim par kāpņu telpās izdegušajām spuldzītēm, iznēsā rēķinus. Vai iedzīvotāji ir gatavi atteikties no tādām ērtībām, lai ietaupītu daudzstāvu namam ne sevišķi būtisku summu?

Cīnīties ar netīrumiem un sūdzībām

Nē, mājai bez sētnieka klātos grūti (ja tā, protams, nav pavisam maza māja). Bet strādāt pie tā, lai par šiem

namu pārvalžu darbiniekiem būtu iespējami mazāk sūdzību, Rīgai nepašaubāmi vajadzēs.

Interesantu risinājumu saviem klientiem piedāvā namu pārvalde Avotu nami. Tur izlēma, ka sūdzības par sētniekiem rodas tāpēc, ka cilvēki neredz, kā viņi strādā.

– Sētnieki strādā agri no rīta un vēlu vakarā, kad dzīvokļu saimnieki atpūšas vai paši jau sēž darbā, – uzskata namu pārvaldes pārstāve Lidija Gorbika. – Tāpēc arī šī neapmierinātība. Cilvēki neredz, kā sētnieks slauka kāpnes, tāpēc domā, ka viņš vispār to nedara. Lai nerastos pārpratumi, mēs mājās esam iekārtojuši īpašas reģistrācijas burtnīcas. Sētnieks tajā ieraksta, ko izdarījis, un kāds no iedzīvotājiem to apliecina ar parakstu.

Ja saimnieku nav mājās, sētnieks izdara atzīmi pie ziņojumu dēļa pieliktā grafikā.

Centra iedzīvotājiem šī sistēma ir palīdzējusi, viņi tagad mazāk sūdzas par saviem sētniekiem un droši vien augstāk vērtē viņu darbu. Bet Rīgas domei nevajadzētu aizmirst, ka bez godprātīgiem sētniekiem ir arī haltūristi, kurus var piespiest strādāt tikai ar īpašiem pašvaldības noteikumiem, kuros skaidri aprakstīti viņu pienākumi. Kamēr tādu noteikumu nav, nebūs arī gala haosam komunālajā saimniecībā. Tuvojas vēlēšanas. Partijai, kas pavirzīs šīs problēmas risināšanu visā galvaspilsētā, ir izredzes izpelnīties rīdziņu ievēribu. Jautājums tikai, vai tāda atradīsies? **K**

MEŽCIEMĀ IEMITINĀJIES

„ŪDENS PŪKIS”

Cīnīties pret ūdens zādībām var dažādi. Vieni uzstāda dārgus jaunākās paaudzes skaitītājus, citi – lētas pretmagnētiskās uzlīmes.

Mežciema iedzīvotāji stāsta, ka viņu rajonā iemājojis „ūdens pūķis”. Tā viņi godā vietējās namu pārvaldes *Mežciema namsaimnieks* speciālistu, kurš regulāri apmeklē dzīvokļus, lai pārbaudītu ūdens skaitītājus. „Vannas istabā mazgājos, bet viņš jau klāt, klauvē un dusmojas, ka nelaiž iekšā!” vieni sūkstās. Otri, gluži pretēji, priecājas: „Vajadzētu veselu tādu „pūķu” brigādi nolīgt, lai staigā pa dzīvokļiem un pārbauda. Tad vienam otram kaimiņam vairs prātā nenāks ūdeni zagt.” Tā vai citādi, bet kontrolieris namu pārvaldē strādā jau vairāk nekā pusgadu un velti maizi neēd – katru mēnesi aiznes priekšniecībai divus līdz sešus blēžiem atņemtus magnētu kompleksus.

Kā nomazgāties par santīmiem

Magnētu epidēmija Rīgu pārņēma tūlīt pēc pirmo ūdens skaitītāju uzstādīšanas. Izveicīgi prāti atklāja, ka uz aparātiem var iedarboties ar visparastākajiem magnētiem – noliec pārīti blakus ūdens mērītājam, un bultiņa uzreiz sāks riņķot daudz lēnāk. Mazgājies, cik tīk, un maksā santīmus!

Sākumā starpību starp mājas kopējā skaitītāja un dzīvokļu ūdens mērītāju rādījumiem sedza Rīgas dome, bet ar laiku pārlika uz iedzīvotāju pleciem. Un tad arī atklājās stāvokļa patiesais traģisms. Izrādījās, ka magnēti palīdz nevis taupīt, bet

gan... zagt ūdeni pašu kaimiņiem. Daži, sirdsapziņas mocīti, atteicās no pārbaudītā paņēmienu samazināt summu dzīvokļa rēķinā, bet citi turpina lietot magnētus, un ne tikai tos. Pavisam namu pārvaldes Mežciema namsaimnieks speciālisti saskaitījuši sešus veidus, kā tiek zagts ūdens.

– Es jums tos sīki neaprunāšu, lai nevestu kārdinājumā godīgus cilvēkus, – uzreiz brīdināja namu pārvaldes valdes priekšsēdētājs Pēteris Ladnijs. – Bet par problēmu labprāt parunāšu, īpaši jau tāpēc, ka mēs te, Mežciemā, esam atraduši vairākus efektīvus paņēmienus, kā laupīt iedzīvotājiem vēlēšanos zagt un tādējādi samazināt tā dēvēto ūdens „korekciju”.

Revolūcijai nav gatavi

Nesen divas mājas Mežciemā izšķīrās par revolucionāru soli un uzstādīja jaunus pretmagnētiskus ūdens mērītājus, kam rādījumi nolasāmi no attāluma. Abos daudzstāvu namos līdz tam bija prāvs „korekcijas” apjoms – līdz 25% mēnesī. Pēc tam, kad sāka darboties jaunā sistēma, delta vairākkārtīgi samazinājās. Reizē uzlabojās emocionālā noskaņa mājās: cilvēki pārstāja cits uz citu skatīties ar aizdomām un skraidīt ar sūdzībām pie namu pārvaldnieka. Tagad tur visi zina, ka moderno skaitītāju nevar apmānīt, un arī tie, kas agrāk blēdījās, tagad

Saskaņā ar Rīgas domes noteikumiem Nr. 39 zagli soda ar tādu rēķinu par ūdeni, kas līdzinās diennakts patēriņam, ja krāns visu laiku ir līdz galam atgriezts. Pie nomināla spiediena stundā pa krānu iztek 1,5 kubikmetri ūdens, diennaktī – 36 kubikmetri. Par atkārtotu pārkāpumu ar domes atļauju rādījumu trīskārt palielina – līdz 108 kubikmetriem.

ir spiesti par ūdeni maksāt tik pat godīgi kā visi pārējie.

Ja parēķina, cik daudz liela māja ietaupa, izzūdot „korekcijai”, iznāk, ka par jaunākās paaudzes ūdens mērītājiem izdotā nauda tiks atgūta pusgadā vai pat ātrāk. Šķiet, pirmatklājēju paraugam vajadzētu sekot visam rajonam, bet nekā! Mežciems ir liels, bet jauni skaitītāji joprojām ir tikai divās mājās. Neieklaujas iedzīvotāji programmā, laikam jau baidās. Tāpēc arī namu pārvaldei cīņa pret ūdens zagšanu jāturpina pa vecam.

Pats sarežģītākais – iekļūt dzīvoklī

– Mēs īpaši uzraugām tos dzīvokļus, kur ūdens patēriņš uz vienu iemītnieku ir mazāks par kubikmetru mēnesī, – stāsta Pēteris Ladnijs. – Pārējās mājās veicam tikai profilaktiskas pārbaudes.

Namu pārvaldes jauno darbinieku, kura uzdevums ir kontrolēt ūdens skaitītājus dzīvokļos, par „ūdens pūķi” iedēvējis pats Pēteris Ladnijs. Esot skaisti un patiesi, jo

šis darbinieks pilda ne tikai kontroles, bet arī soda funkcijas. Saņēmis namu pārvaldē skaitītāju iepriekšējā mēneša rādījumu izdrukā, viņš dodas ceļā, klauvē un zvana pie durvīm, tvarstot veiklos dzīvokļu saimniekus, kuri oficiāli pamanās ūdeni tikpat kā netērēt. Pie vieniem ierodas no rīta, pie otriem vakarā, trešos vaktē vai visu dienu. Reizēm pret viņu izturas rupji, reizēm neatver durvis. Ko lai dara, cilvēkiem ir tiesības neatvērt.

– Likums stingri sargā mājokļa neaizskaramību, – saka Pēteris Ladnijs. – Ielauzties dzīvoklī bez brīdinājuma drīkst tikai policisti, kas vajā bēgošu noziedznieku. No otras puses, ar klientiem noslēgtajos uzņēmuma *Mežciema namsaimnieks* līgumos ir īpašs punkts, kas nosaka, ka namu pārvaldes darbiniekam ir tiesības iekļūt dzīvoklī, lai pārbaudītu iekšējo komunikāciju stāvokli. Parasti mūsu darbiniekam tomēr izdodas tikt dzīvokļos. Tālākais ir atkarīgs no saimnieku godīguma. Ja ar skaitītāju viss ir kārtībā, tiek rakstīts pozitīvs slēdziens. Bet katru mēnesi mūsu „ūdens pūķis” atrod arī vairākus ar magnētiem aprīkotus skaitītājus.

pārkāpumu ar domes atļauju rādījumu trīskārt palielina. Reiz samaksājis par 108 kubikmetriem ūdens, dzīvokļa saimnieks tik drīz vairs tamlīdzīgu pārkāpumu neatļausies.

– Katru mēnesi sastādām līdz sešiem aktiem, bet dzīvokļus, kuros atklāti pārkāpumi, pastāvīgi kontrolējam, – paskaidro Pēteris Ladnijs.

Nesen namu pārvalde sagādāja vēl vienu līdzekli cīņai pret blēdīšanos ar skaitītājiem – par uzņēmuma līdzekļiem nopirka pretmagnētiskās uzlīmes. Tās ir speciāla materiāla josliņas, kas maina krāsu, ja tām tuvināta magnēta. Tagad, pat ja dzīvokļa saimnieks pirms kontroliera ierašanās paspēs noskrūvēt magnētu no skaitītāja, „pūķis” vienalga pamanīs, ka ar ūdens mērītāju veikta nelikumīga darbība. Par to, cik veiksmīga izrādīsies šī sistēma, pagaidām vēl pārāgi spriest, bet pēc diviem trim mēnešiem kļūs skaidrs, vai ar uzlīmēm izdevies samazināt garnadžu skaitu.

domāja, ka viņus tiešām nofotografē, viņi kļuva piesardzīgāki un vairs negāja vairākas reizes pieteikties. Tāpat ar tām uzlīmēm. Domāju, ka tās varētu psiholoģiski iedarboties uz negodīgiem cilvēkiem.

Rīgā būs jauni ūdens uzskaites noteikumi

Tuvākajās dienās Rīga droši vien sagaidīs jaunus pašvaldības noteikumus, kuri palīdzēs pret ūdens zādžībām cīnīties ar pilnīgi oficiālām metodēm. Noteikumus jau akceptējusi RD Komunālo un dzīvokļu jautājumu komiteja, un gaidāms, ka tie tiks iekļauti plenārsēdes darba kārtībā.

Ko šis dokuments mainīs rīdzinieku dzīvē? Daudz ko, bet vispirms jau skaitītāju nomaiņas un uzstādīšanas kārtību. Pagaidām šo jautājumu dzīvokļa īpašnieks risina divatā ar santehniķi, bet pēc jauno noteikumu stāšanās spēkā katru uzstādīto skaitītāju pieņems namu pārvaldes pārstāvis. Bez viņa paraksta, kas apliecinās, ka ūdens mērītājs nomainīts pēc visiem noteikumiem, tas gluži vienkārši netiks pieņemts ekspluatācijā.

– Būšu ļoti apmierināts, ja Rīgas dome ievieš šādu kārtību, – saka Pēteris Ladnijs. – Pēc savas pieredzes zinu, ka daži meistari, mainot skaitītājus, piedāvā dzīvokļu saimniekiem aktā ierakstīt izdevīgākus rādījumus. Pats dzīvoju Kurzemes rajonā. Kad pienāca laiks mainīt skaitītāju, uz labu laimi piezvanīju vienai no specializētajām firmām un uzaicināju meistar.

Meistars atnāca ar rezerves skaitītājiem maišeli, gods godam nomainīja manu ūdens mērītāju un tad domīgi pavaicāja: „Un ko tad rakstīsim aktā?” Kad pateicu, ka rakstīsim reālos datus, meistars jūtami sadrūvējās. Var jau viņu saprast: par katru klientam izdevīgu ierakstu viņš dabū divus līdz piecus latus. Bet dzīvokļu saimnieki, kuri atļaujas tādas mahinācijas, neapzinās, ka elementāri zog naudu saviem kaimiņiem. Un iegaumējiet: visvairāk par „korekciju” ir spiesti maksāt godīgie cilvēki, kuri kvītīs uzrāda reālo ūdens patēriņu.

Ja RD pieņems jaunus noteikumus, starp firmām, kas uzstāda un maina skaitītājus, un iedzīvotājiem nostāsies objektīvs starpnieks – namu pārvalde, kas ir ieinteresēta samazināt ūdens zudumus. Varbūt kopā ar pretmagnētiskajām uzlīmēm, „pūķiem” un citām eksotiskām lietām tas beidzot palīdzēs Rīgai tikt galā ar visiem apnikušo ūdens patēriņa korekciju. Sen bija laiks! **K**

Akciju sabiedrība
RĪGAS NAMU APSAIMNIEKOTĀJS

Apsaimniekojam mājas, kurām ir biedrības vai pilnvarotās personas!

www.asrna.lv

Rīga, Nometņu iela 9-7, tālrunis 67893079, info@asrna.lv

SIA „TEHNOPLUS”

PVC LOGI

PVC, koka, alumīnija logu un durvju ražošana. Ārējās un iekšējās palodzes, aiļu apdare.

Mob.: 29519143
Tālrunis / Fakss: 67411112
Adrese: Rīga, Kurzemes prospekts 15^B

KĀDA IR DROŠĪBA UN KĀRTĪBA KURZEMES RAJONĀ?

Lai to uzzinātu, jums ir iespēja piedalīties Rīgas Kurzemes rajona Sabiedriskās drošības konsultatīvās padomes izbraukuma sanāksmēs, kurās piedalīties rajona iedzīvotājus aicina Kurzemes rajona izpilddirektors Orvils Henrišs.

Dienas kārtībā: Sabiedriskās drošības un kārtības jautājumi, pieaugušo un bērnu likumpārkāpumi, ar bērnu drošību saistītie administratīvie pārkāpumi, apsaimniekošanas jautājumi.

Sanāksmes notiks:

- **06.05.2009.** plkst. 18:00, Rīgas 71. vsk aktu zālē, Ilģuciema ielā 6,
- **20.05.2009.** plkst. 18:00, Āgenskalna ģimnāzijas aktu zālē, Āgenskalna ielā 21a,
- **03.06.2009.** plkst. 18:00, Rīgas 69. vsk aktu zālē, Imantas ielā 11a.

Sanāksmēs piedalīsies Rīgas Kurzemes izpilddirekcijas vadība, pieaicināti Rīgas Kurzemes rajona prokuratūras, Valsts, Pašvaldības policijas un ugunsdzēsēju pārstāvji, kā arī māju apsaimniekotāji.

Sīkāka informācija pa tālruni: **67037400.**

ŪDENS SKAITĪTĀJI

SIA «SANREMS»

**Pārbaude
Apmaiņa
Uzstādīšana**

Santehnisks darbi

Kandavas iela 41a. Talr/Fakss.: 67612523
Talr.: 67627695; Mob.talr.: 26327716

Konfiscētie skaitītāji no Pēteris Ladnija kolekcijas

Psiholoģisks uzbrukums zagļiem

Magnetizēto ūdens mērītāju īpašniekiem nākas sarkt un svīst no šausmām. Viņiem patiešām ir iemesls baidīties: namu pārvalde *Mežciema namsaimnieks* ūdens zagļus soda ar visu likuma bardzību.

Saskaņā ar Rīgas domes noteikumiem Nr. 39 zagli soda ar tādu rēķinu par ūdeni, kas līdzinās dienakts patēriņam, ja krāns visu laiku ir līdz galam atgriezts. Pie nomināla spiediena stundā pa krānu iztek 1,5 kubikmetri ūdens, diennaktī – 36 kubikmetri. Pirmajā reizē rēķinā ieraksta šādu patēriņu, par atkārtotu

– Šai sakarā atceros kādu notikumu no kara laikiem, ko man stāstīja senči, – smeļ Pēteris Ladnijs. – Tai laikā Sarkanā armija pierakstīja savās rindās brīvprātīgos un izsniedza tiem šineļus un šautenes. Starp brīvprātīgajiem bija diezgan daudz ne visai godīgu cilvēku, kuri veikli pārdeva kroņa mantu un atkal gāja pieteikties armijā. Lai darītu galu šādām nelikumībām, pavēlniecība nolēma jauniesauktos nofotografēt, bet izrādījās, ka tas ir pārāk dārgs prieks. Tad fotogrāfam ieteica vienkārši ieslēgt zibspuldzi. Fokus nostrādāja: tā kā brīvprātīgie

RĪGAS ŪDENS

„SLAPJĀ LIETA”

Kā pārbaudīt, vai mājas kopējais ūdens skaitītājs nemelo?

Ūdens patērētāju asociācijas valdes priekšsēdētājs, *Sistemserviss* grupa prezidents Aleksandrs Ivanovs jau labu laiku nodarbojas ar patērētā ūdens uzskaites problēmu. Nesen viņa laboratorijā pēc Rīgas domes lūguma pārbaudīja kopējo ūdens mērītāju precizitāti galvaspilsētas namos, kur fiksēti lielākie ūdens zudumi. Līdz šim nevienam nav bijusi dūša apstrīdēt, cik precīzi ir aparāti, pēc kuriem *Rīgas ūdens* izraksta mums rēķinus. *Sistemserviss* pārbaude pierādīja, ka it kā nekļūdie skaitītāji arī var melot.

Sāpīga problēma

Kur rodas neuzskaitītais ūdens? Ja pieņemam, ka visi daudzdzīvokļu mājas iemītnieki ir ar kristāltīru sirdsapziņu, viņu norādītā patērētā ūdens summai jāsakrīt ar mājas kopējā skaitītāja rādījumiem.

Taču tā gluži nav. Kaut kur rodas zudumi – starpība starp dzīvokļu skaitītāju rādījumu summu un mājas ūdens mērītāja uzrādīto patēriņu. Tam ir vairāki cēloņi. Šoreiz atstāsim malā neprecīzi uzņemtos dzīvokļu skaitītāju rādījumus un šo

skaitītāju neprecizitāti, par ko jau ir rakstījuši visi, kam nav slinkums. Starpību var radīt kopējā skaitītāja nepilnības. Tā paša skaitītāja, kas stāv pie ieejas mājā un, ja tic Ministru kabineta decembrī pieņemtajiem noteikumiem Nr.1013., ir nemaldīgs. Šā mēraparāta rādījumi nav apšaubāmi, un attiecīgās iestādes turpina apgalvot, ka pie ūdens problēmas vainīgi ir vienīgi patērētāji un dzīvokļu skaitītāji. Mēģināsim noskaidrot, kā tad tur īsti ir.

Uzticies, bet pārbaudi

– Kopējais skaitītājs arī ir tikai aparāts, bet jebkura aparāta rādījumus var apšaubīt, – uzskata Aleksandrs Ivanovs. – Tiesa, *Rīgas ūdens* iedzīvotājiem iegalvo: „Ūdens mērītājs ir mūsu īpašums, jums nav tiesības tajā list ar savām pārbaudēm. Ja vēlaties pārbaudīt, kā tas darbojas, ik pa gabalam pievienojiet savu skaitītāju ūdensvadam!” Tāds risinājums gan ne vienmēr ir iespējams, jo, lai pievienotu, caurule ir jāgriež, un tam vajadzīga vieta. Iedzīvotāji ir iedzīti strupceļā.

Bet nesen *Sistemserviss* laboratorija iegādājās firmas *Siemens* ražotu aparātu, kuru mēs dēvējam par uzliekamo ūdens mērītāju – tā uzstādīšanai caurule nav jāgriež. Šis skaitītājs tikai jāpieliek caurulei, un tas parādīs, kāds patiesībā ir ūdens patēriņš. Uzliekamā ūdens mērītāja rādījumus var salīdzināt ar mājas kopējā skaitītāja datiem un aprēķināt kļūdu. Var rasties jautājums: vai tad pats minētais aparāts ir nekļūdiegs? Vai tā rādījumiem var ticēt? Tā ir kalibrētā ierīce un dod provizorisku slēdzienu, kas var kļūt par pamatu mājas kopējā skaitītāja verificācijai. Lai starp iedzīvotājiem un uzņēmumu *Rīgas ūdens* lieki nerastos konflikti, mēs iesakām ūdens mērītājus noplombētus nosūtīt uz neatkarīgu laboratoriju pārbaudei. Citādi šos skaitītājus parasti aizved kaut kur uz Ventspili, pēc tam tie atnāk atpakaļ ar norādi, ka viss ir kārtībā. Varbūt

tāpēc līdz šim nav zināmsneviens gadījums, kad *Rīgas ūdens* būtu izdarījis iedzīvotājiem pārrēķinu tāpēc, ka kopējais skaitītājs atzīts par nederīgu.

Vēl jāpiebilst, ka tad, kad tiek veikti mājas kopējā skaitītāja pārbaudes mērījumi, ūdens piegādātāja pārstāvju klātbūtne nav obligāta, bet tad, kad aparāts tiek pārbaudīts neatkarīgā laboratorijā, tad procesa korektā norisē ieinteresētajām pusēm gan jābūt klāt.

Ir dažādi ūdens mērītāji

Mūsu saruna ar Aleksandru Ivanovu par kļūdām namu kopējo ūdens skaitītāju darbībā nepa-

Līdz šim nevienam nav bijusi dūša apstrīdēt, cik precīzi ir aparāti, pēc kuriem Rīgas ūdens izraksta mums rēķinus. Pārbaude pierādīja, ka it kā nekļūdiegie skaitītāji arī var melot

visam nav nejausa. Tā notika pēc tam, kad *Sistemserviss* laboratorija pēc Rīgas domes Komunālā departamenta pasūtījuma bija pārbaudījusi skaitītājus pāris desmitos galvaspilsētas māju. Tajās visās tika konstatēta milzīga ūdens delta. Divās mājās *Sistemserviss* uzliekamais ūdens mērītājs fiksēja, ka kopējais skaitītājs kļūdās aptuveni par 25%. Ekspertīze apstiprināja, ka uzņēmumam *Rīgas ūdens* piederošie māju kopējie ūdens mērītāji melo. Un reizēm visai nopietni melo. Kā tas iespējams? Lūk, ko par šo lietu domā Aleksandrs Ivanovs:

– Nesen attiecīgās iestādes pagarināja kopējo skaitītāju atkārtotas verificācijas termiņu. Agrāk tos vajadzēja pārbaudīt ik pēc diviem gadiem, tagad – reizi četros gados. Bet nevajadzētu aizmirst, ka mājas aparāts darbojas intensīvā režīmā 24 stundas diennaktī. Tas „pieaug” ar dažādiem nosēdumiem. Caurulei, pa kuru plūst ūdens, samazinās diametrs. Sākas iesūkšanas process: ūdens plūst ar lielu spiedienu lielākā ātrumā. Aparāta rotors griežas ātrāk, un ūdens mērītājs sāk vairāk skaitīt, protams, ne jau iedzīvotāju labā.

Vajag biežāk verificēt!

– Jūs jautāsiet, kas būtu darāms ar melojošiem kopējiem skaitītājiem? Esmu pārliecināts, ka iniciatīva jāizrāda atbildīgajiem dienestiem. Tiem vajadzētu atrast tehniskus risinājumus, kas ļautu izklūt no pašreizējās situācijas, – ir pārliecināts Aleksandrs Ivanovs.

Mājas kopējos skaitītājus nedrīkst lietot četrus gadus bez pārbaudes, uzskata mūsu eksperts. Tos vajag biežāk verificēt.

– Runājot par mums, varu teikt, ka ūdens patērētāju asociācija ir gatava atbalstīt iedzīvotājus, kuri šaubās par savas mājas kopējā ūdens skaitītāja nemaldīgumu un vēlas pārbaudīt tā precizitāti, – it kā rezumējot sacīto, piebilda Ivanova kungs. – No vienas puses, tāda pārbaude nav lēta, maksā 70 latu. No otras, jau pieminētais Rīgas ūdens skaitītāja pārbaudes paņēmieni – kontrolskaitītāja iegriešana caurule – izmaksās 300–400 latu. Un vēl. Pārbaudījuši skaitītāja precizitāti ar uzliekamo analogu, iedzīvotāji var pieprasīt pilnīgu neatkarīgu *Rīgas ūdens* skaitītāja verificāciju, un kļūdas gadījumā uzņēmumam nāksies veikt iedzīvotājiem pārrēķinu atbilstoši fiksētajai aparāta kļūdai. **K**

Tālrunis

67 229 871
Ūdens skaitītāji

Dzīvokļu skaitītāju apmaiņa pret “C” klases skaitītājiem
bez magnētiskā sajūga

LOGI: PLASTMASAS, ALUMĪNIJA VAI KOKA?

Iepriekšējā reizē firmas *Rehau* speciālisti stāstīja, vai jaunie logi pasargā no trokšņa un vai tā ir taisnība, ka stikla paketēs labākai izolācijai iesūknē argonu. Likās, ka ar to arī mūsu lasītāju āķīgie jautājumi būs izsmelti, bet nē! – jūs turpināt sūtīt redakcijai vēstules, vēlēdamiem uzzināt iespējami vairāk par modernajiem logiem.

Atbild Atis Jumikis, kompānijas *Rehau* tehniskais konsultants.

„Vai taisnība, ka ir tādas stikla paketes, kas aiztur ultravioleto starojumu, pasargā mēbeles un tapetes no izbalšanas saulē. Cik tāds prieks maksā?”

Stiklam ir iespējami visdažādākā veida pārklājumi, kā arī dažādas speciālās plēves. Stikli var būt gan masā tonēti, gan pulēti, gan rūdīti, ar spoguļveida virsmu un ar pašattīrošos ārpusi. Izplatītākie ir tā saucamie selektīvie stikli, kuru pārklājums nodrošina iespēju ietaupīt vairāk siltumenerģijas. Uzreiz nepateikšu, vai ir iespējams tāds stikls, kas „atlasa” tikai UV starojumu (konkrēti ar šādu jautājumu būtu jāvērsas pie stikla pakešu izgatavotājiem, bet parasti kādu īpašu spektra daļu ir iespējams samazināt tikai par 30–40%, taču reizē vairāk vai mazāk tiks samazināta arī kāda cita, iespējams, vajadzīga spektra daļa). Ja jūs aizsargāsiet logus ar pārklājumu vai plēvi, vasarā pamanīsiet, ka telpa nesasilst, lai gan tā ir spoži apgaismota. Bet, kad atnāks ziema un gaismas būs mazāk, saule pavisam nesildīs jūsu dzīvokli. Tāpēc mūsu klimatiskajā joslā ir ļoti rūpīgi jāizvērtē, kādu labumu vai ļaunumu mums nodara spožā saulīte un cik lielā mērā nepieciešams no tās aizsargāties.

„Baumo, ka jaunus logus esot ļoti viegli uzlauzt. Kā sevi pasargāt, ja dzīvo pirmajā stāvā? Cik varētu izmaksāt šādi aizsardzības pasākumi?”

„Lai dzīvoklī neiekļūtu ļaundari, ražotāji uzstāda logiem papildu furnitūru, turklāt no ārpusē nemaz nav manāms, ka jūsu dzīvoklis ir tādā veidā aizsargāts. Īpašos gadījumos var pasūtīt speciālu stikla paketi, kurā stikls ir stingri pielīmēts vai pieskrūvēts. Daži pasākumi var padarīt drošākus pat vecos logus. Vācijā, piemēram, pirmo stāvu iemītniekiem obligāti jālieto daži papildu drošības līdzekļi. Tikai jāatceras, ka neviens logs, arī aizsargāts, nekad nebūs tik drošs kā seifs.

Cik maksā šāda papildu drošība? Parasta papildu furnitūra maksā, sākot no 10 latiem, bet maksimāli aizsardzības līdzekļi var loga cenu pat dubultot.

„Labdien! Esam dzirdējuši, ka bez plastmasas logiem ir arī koka logi, koka un alumīnija logi, kā arī jaunu veidu plastmasas logi. Vai jūs varētu paskaidrot, kāda tiem ir atšķirība? Vēlamies likt logus privātā mājā. Pagaidām esam domājuši par koka... Ko jūs ieteiktu?”

Mums kā plastmasas logu sistēmu izgatavotājiem šis jautājums ir visai provokatīvs, taču centīšos būt objektīvs.

Izvērtējot dažāda veida logus, varu teikt, ka neviens plastmasas vai alumīnija logu laminējums neaizstās koka dabisko tekstūru. Ar dažādām alumīnija detaļu kombinācijām koka konstrukcijas tiek pasargātas no ārē-

jo apstākļu kaitīgās iedarbības un piedevām iegūst papildu stabilitāti. Koka logu lielākais mīnuss ir tas, ka tie regulāri jāpārkrāso, īpaši no ārpusē. Sevišķi bieži rāmjus nāksies krāsot, ja logi ir pavērsti pret dienvidiem vai māja atrodas jūras piekrastē. Turklāt koka logi baidās no paaugstināta telpu mitruma, tos bieži sabojā jau mājas būvniecības procesā, kad tiek veikti iekšdarbi, izmantojot tā dēvētās „slapjās” metodes.

Kā alumīnija logu lielākos plusus var minēt to izturību pret ārējo laika apstākļu iedarbību un iespēju veidot „slaidas” logu konstrukcijas, jo alumīnijs ir ļoti viegls un izturīgs materiāls. Alumīnija lielākais trūkums ir tā „aukstums” – tas vāji aiztur siltumu.

Plastmasas logu priekšrocība ir izturība pret ārējo laika apstākļu iedarbību un laba siltumizolācijas spēja. Labi plastmasas logi kalpos vairāk nekā 30 gadus, un šajā laikā jums ne reizi tie nebūs jākrāso. Dekoratīvie pārklājumi padara plastmasas logus arvien līdzīgākus īsta koka logiem. Plastmasas konstrukciju ražošanas tehnoloģijas pēdējos gados ir attīstījušas ļoti dinamiski. Tagad tādi logi spēj siltumu saglabāt pusotras reizes labāk nekā koka. Šai konkurencē tikt līdzī plastmasai ir ļoti grūti, to nespēj ne koks, ne alumīnijs.

Ja runājam par jaunajiem materiāliem plastmasas logu ražošanai, tad jāteic, ka *Rehau* jaunās sistēmas *Geneo* pamatā faktiski jau ir principiāli cits kompozīts materiāls ar speciālām šķiedrām, kas nodrošina īpašu stabilitāti, siltumizolāciju un skaņas izolāciju.

Vispār, izvēloties logus, vairāk vajadzētu pievērst uzmanību nevis subjektīviem faktoriem, bet konkrētām logu īpašībām, par kurām parasti nerunā, un tās ir siltuma caurlaidība, vēja slodžu izturība, skaņas izolācija, ūdens caurlaidība (pie kāda vēja stipruma lietus ūdens iekļūs iekšpusē uz jūsu palodzes), arī tas, cik viegli vai grūti tie ir uzlauzami. Dažos gadījumos ir svarīgi zināt arī tādu parametru kā loga atvēšanas un aizvēšanas spēks, kas tiek klasificēts pēc īpaša standarta, vai arī sliekšņa augstums. **K**

TEMPSI PLĀKSNES

Fasādes un cokola dekoratīvai apdarei

Būvmateriālu vairumtirgotājs „*Krimelte Latvia*”, ko pazīstam arī kā *TEMPSI* Granito būvniecības plākšņu piegādātāju, celtniecības darbiem mainīgajos klimatiskos apstākļos, t.sk., ziemā un salā, iesaka izmantot *TEMPSI* fasādes un cokola dekoratīvās apdares plākšnes.

Pirmkārt, jau tāpēc, ka tās ir ļoti ērti un ātri uzstādāmas uz metāla vai koka karkasa (siltināšanai starp karkasa latām izmantojot vati, arī mīksto loksnēs, rezultātā būtiski samazinot siltināšanas izmaksas). Otrkārt un galvenokārt – plākšnes var montēt jebkuros laika apstākļos. Tādējādi darbi veicas ātrāk nekā strādājot ar fasādes līmjavu vai dekoratīvo apmetumu. Līdzās krasi izteiktai aukstuma un mitruma izturībai, *TEMPSI* plākšņiem piemīt arī laba skaņas un siltuma izolācija, tās ir izturīgas pret mehāniskiem triecieniem un ugunsdrošas (degot izdala maz dūmu un nemaz - indīgās gāzes), nesatur azbestu un formaldehīdus, ir drošas pret kaitēkļiem un sēnītēm. *TEMPSI* materiāli nemaina krāsu, neapsūno, tāpēc nav jāpārkrāso ik pēc desmit gadiem. Ne velti rūpnīca šim materiālam ir devusi 50 gadu garantiju! Plākšnes visvieglāk notīrīt ar augstspiediena ūdens mazgāšanas ierīci. Ir plākšnes kurām akmens smalcēs vietā ir izturīgs epoksīda krāsojums. Krāsu toņu gamma *TEMPSI* Colore var izvēlēties no *RAL* kataloga.

Plākšņu lielā krāsu izvēle un dažādās nostiprināšanas metodes (piemēram, plākšņu montāžai ir paredzētas speciālas skrūves atbilstoši katrai krāsas gammai, pieskaņoti arī salaiduma profili) arhitektiem un būvniekiem sniedz plašas iespējas veidot interesantu fasādes noformējumu, izcelt ēkas elementus, logus un balkonus. Ar *TEMPSI* būvniecības plākšņiem var pārklāt gan jaunu, gan arī renovējamu ēku fasādes un arhitektoniskos elementus, piemēram, daudzdzīvokļu namus, mazas ēkas, ražošanas ēkas, cokolus, balkonus, troksni slāpējošus žogus u.tml.

Plākšnes var izmantot arī iekšdarbos kā sienas gala apstrādes materiālu. Būvniecības plākšne ietilpst t.s. „ar sauso metodi” uzklājamo būvmateriālu grupā. *TEMPSI* Granito plākšnes Baltijā ražo kopš 1999. gada.

SIA „*Krimelte Latvia*”: Vestienas iela 6c, Rīga, LV-1035. T. +371 67702052, f. +371 67702849, gsm. +371 29402969; www.penosil.com, www.krimelte.lv, e-pasts: Krimelte@krimelte.lv. **K**

IESPĒJA KONTROLĒT MAKSĀJUMUS PAR ŪDĒNI MĪTS VAI REALITĀTE?

SANO
ūdens un siltums

Katru nedēļu mēs saņemam vēstules, kurās lasītāji vaicā, kā iespējams samazināt ūdens zudumus mājā. Iedzīvotāji zaudējuši jebkādas cerības, ka attiecīgās struktūras varētu palīdzēt šā jautājuma risināšanā. Ne Rīgas domes Komunālais departaments, ne namu pārvaldes pagaidām nav mums piedāvājušas efektīvu un vienkāršu paņēmieni, kā samazināt ūdens deltu! Tostarp rīdzinieki ir dzirdējuši, ka Latvijā esot mājas, kas agrāk cietušas no ūdens zudumiem, līdz patstāvīgi atrisinājušas šo problēmu. „Miniet piemērus!” redakcijai uzstājīgi lūdz Rīgas dzīvokļu īpašnieku biedrības.

Izpildīt lasītāju lūgumu nebija nemaz tik vienkārši. Par labvēlīgām mājām Latvijā dzirdams daudz mazāk nekā par daudzstāvu namiem ar milzīgiem neizskaidrojamiem ūdens zudumiem. Bet vienu šādu laimīgu māju, kas tikusi galā ar problēmu, mēs atradām Daugavpilī Marijas ielā 8.

Šis daudzdzīvokļu nams vēl pavisam nesen bija īsts melnais caurums: ūdens nez kur aiztecēja, turklāt kolosālos apjomos. Tikai 2007. gadā māja pazaudēja aptuveni 50% no kopējā patērētā kubikmetru daudzuma! Saskaņā ar Daugavpils domes lēmumu maksu par neuzskaitīto ūdeni sedza Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums. Skaidrs, ka namu pārvaldei nebija nekādas vēlēšanās katru mēnesi maksāt par nezināmā virzienā aiztecējušo ūdeni. Vajadzēja atrast paņēmieni, kā samazināt zudumus, turklāt tādu paņēmieni, ko varētu izmantot arī citās Daugavpils mājās.

Veikusi tirgus izpēti, vietējā vara izraudzījās variantu, ko piedāvāja kompānija Sano – līdere Latvijas tirgū jaunu tehnoloģiju izmantošanā siltumenerģijas un ūdens patēriņa uzskaites sistēmās.

Lai samazinātu starpību starp mājas kopējā ūdens mērītāja rādījumiem un dzīvokļos uzstādīto skaitītāju rādījumu summu, speciālisti ieteica minētajā Marijas ielas mājā visiem uzstādīt viena ražotāja skaitītājus. Sacīts – darīts.

Visos dzīvokļos veco, savu laiku nokalpojušo ūdens mērītāju vietā meistari uzstādīja jaunus vācu firmas Minol skaitītājus, kuriem ir vieni no labākajiem tehniskajiem raksturlielumiem Eiropas tirgū (uz tiem nav iespējams iedarboties ar magnētiem un citām blēdībām, uz ko tik veikli ir izdomas bagāti cilvēki, un piedevām vēl tos jebkurā brīdī iespējams aprīkot ar sistēmu rādījumu vienlaicīgai nolasīšanai no attāluma). Pēc jauno skaitītāju uzlikšanas jau nākamajā mēnesī kopējā un dzīvokļu skaitītāju rādījumu starpība ievērojami samazinājās.

Nākamajā posmā nama iedzīvotāji nolēma uzstādīt skaitītāju rādījumu vienlaicīgas attālinātas nolasīšanas sistēmas. Lūk, ko mums pastāstīja kompānijas Sano pārstāvis Edvīns Lapinskis.

– GSM nolasīšanu izmanto daudzās Eiropas valstīs. Ar šīs sistēmas palīdzību skaitītāju rādījumi noteiktā

brīdī tiek nodoti uz operatora pultī vai tiešā ceļā namu pārvaldei. Tas atbrīvo iedzīvotājus no pienākuma nodot kvītis un nodrošina rādījumu vienlaicīgu nolasīšanu, kam, kā paši saprotat, ir ļoti svarīga nozīme, lai aprēķini būtu precīzi.

Ja iedzīvotāji vēlas, ar šo sistēmu iespējams veikt pastāvīgu ūdens patēriņa monitoringu jebkurā dzīvoklī, jo sistēma spēj signālus uz pultī nodot ik pēc 20 sekundēm. Tik bieža nolasīšana laikam gan ir lieka greznība, no kuras var atteikties, bet veikt vairāk vai mazāk periodiskus novērojumus nebūs lieki.

– Pēc jauno skaitītāju un rādījumu attālinātas nolasīšanas sistēmas uzstādīšanas Marijas ielas mājas iedzīvotāji aizmirs par tādu lietu kā ūdens patēriņa „korekcijas”, – stāsta Edvīns Lapinskis. – Starpība starp kopējā skaitītāja un dzīvokļu ūdens mērītāju rādījumiem šobrīd ir tuva nullei. Pat vairāk, dažu mēnesi iedzīvotāji saņem kvītis ar pretēju korekciju! Tas nozīmē, ka kopējais skaitītājs rāda mazāku ūdens patēriņu nekā individuālie mērāparāti. Tādos gadījumos pienākas veikt pārrēķinu. Samazinājusies arī maksa par ūdens uzsildīšanu (atcerēsieties, ka laivas tieša korekcijas parasti attiecas tieši uz karsto ūdeni).

Vidēji Daugavpilī maksa par ūdens uzsildīšanu ir aptuveni 5 lati par kubikmetru, mājā Marijas ielā – 2,63 lati, tātad aptuveni divas reizes mazāka nekā kaimiņiem. Kā saka, jūtiet atšķirību! Pēc speciālistu aplēsēm, kopējais ietaupījums, ko nodro-

šina jaunā sistēma, ir aptuveni 5 līdz 7 lati uz dzīvokli mēnesī, un tas nav maz, īpaši jau pašreizējā ekonomiskajā situācijā.

Daugavpils nemiņņājas uz vietas, pilsētā jau izskata iespēju ūdens skaitītājus ar rādījumu attālinātas nolasīšanas sistēmu uzstādīt 700 daudzdzīvokļu namos, kurus apkalpo Daugavpils dzīvokļu un komunālās saimniecības uzņēmums. Šķiet, ka jautājuma sekmīgs risinājums vairs nav aiz kalniem. Negribētos, ka galvaspilsēta atpaliel no citām pašvaldībām. Tieši Rīgai vajadzētu rādīt paraugu citām pilsētām. Un te mums var palīdzēt kompānija Sano, tādu uzticamu vācu firmu kā MINOL, TECHEM un SIEMENS oficiālā pārstāve Latvijā.

Ar ūdens un siltumenerģijas patēriņa skaitītāju tirdzniecību un uzstādīšanu Sano nodarbojas jau 17 gadus un šai jomā ieņem līdera pozīciju Latvijā. Jebkura dzīvokļu īpašnieku biedrība vai kooperatīvs, kas nolēmis beidzot tikt galā ar neuzskaitītā ūdens problēmu, var saņemt no Sano pilnu pakalpojumu kompleksu, sākot no visprecīzāko kontroles un mērāparātu uzstādīšanas un beidzot ar maksas aprēķināšanu par patērēto ūdeni. Ja mājai vai kooperatīvam ir savs grāmatvedis, kas datu nolasīšanu un apstrādi var veikt patstāvīgi, kompānija palīdzēs automatizēt sistēmu, un tad biedrībai pastāvīgi būs iespēja kontrolēt ūdens patēriņu.

Protams, nevar apiet arī tādu svarīgu šā risinājuma aspektu kā samak-

Daugavpils nemiņņājas uz vietas, pilsētā jau izskata iespēju ūdens skaitītājus ar rādījumu attālinātas nolasīšanas sistēmu uzstādīt 700 daudzdzīvokļu namos. Šķiet, ka jautājuma sekmīgs risinājums vairs nav aiz kalniem. Negribētos, ka galvaspilsēta atpaliel no citām pašvaldībām. Tieši Rīgai vajadzētu rādīt paraugu citām pilsētām.

sa. Ieguldījumi atmaksāsies vienā līdz trijos gados.

– Taču pilnīgi iespējams, ka iedzīvotājiem galvenais šķiet nevis līdzekļu ekonomija, bet gan maksājumu taisnīga sadale starp dzīvokļiem, ātra un precīza rādījumu nolasīšana, maksas korekta aprēķināšana, pilnīgs ūdens patēriņa uzskaites caurspīdīgums, un arī tas, jūs piekritīsiet, nav maz, – saka Sano pārstāvis Edvīns Lapinskis.

To, kā šādu programmu realizēt pašu mājā, jūs varat uzzināt kompānijā Sano (Rīga, Vestienas iela 6, tālrunis 67578670, kompānijas mājas lapa www.sano-riga.lv, vēstules ar jautājumiem var sūtīt pēc adreses info@sanobaltic.com). **K**

“SKATS NO MALAS”

1. Apsaimniekošanas maksa
2. Ūdens starpība
3. Mājas siltināšana

13. maijā Rīgas domes sēžu zālē, Rātslaukuma 1, pulkst. 14:00 notiks RTU Inženierekonomikas fakultātes Būvuzņēmējdarbības un nekustamā īpašuma ekonomikas un vadīšanas katedras studentu prakses atskaites seminārs „Skats no malas”.

KĀPĒC PAAUGSTINĀJA MAKSU?

„Labdien! Mani sauc Gaļina, dzīvoju Salaspilī. Sakiet, vai apsaimniekojošajai organizācijai ir tiesības patvaļīgi noteikt maksu par ūdens cirkulāciju, nesaskaņojot šo jautājumu ar dzīvokļu īpašniekiem un vienkārši paziņojot par to ar kārtējo rēķinu (ar atsauci uz jaunajiem siltumenerģijas tarifiem)? Vai tad tādus jautājumus neizlemj dzīvokļu īpašnieku kopsapulcē?”

Ja dzīvokļu īpašnieki māju nav pārņēmuši pašu pārvaldīšanā, uz to attiecas MK noteikumi Nr. 1013

„Kārtība, kādā dzīvokļa īpašnieks daudzdzīvokļu dzīvojamā mājā norēķinās par pakalpojumiem, kas saistīti

ar dzīvokļa īpašuma lietošanu”. Bet Salaspilī visas mājas ir nodotas iedzīvotājiem, tāpēc vajag uzmanīgi izlasīt, kas rakstīts starp dzīvokļu saimniekiem un nama apsaimniekotāju un pārvaldītāju noslēgtajā līgumā. Šis līgums nosaka mājas pārvaldnieka tiesības. Ja līgumā nav noteikts karstā ūdens cirkulācijas tarifu aprēķināšanas mehānisms, tad saskaņā ar likumu šo maksu var mainīt tikai mājas īpašnieku kopsapulcē. **K**

KĀ KĻŪT PAR AIZBILDNI?

„Esmu pensionāre, dzīvoju viena. Nesen nomira mana draudzene. Viņas dēls mācījās ārzemēs un Latvijā neatgriezās. Pēc draudzenes nāves ir palicis dzīvoklis, automobilis, garāža un neliela vasarnīca. Viss ir aizzīmogots. Dēla adresi nezina, izsludināju meklēšanu. Kamēr nav pieteicies mantinieks, gribētu uzturēt kārtībā draudzenes atstāto mantu. Vai varu dabūt atļauju to darīt?”

Jums jāvērsas tiesā ar prasību noteikt aizbildnību par prombūtnē esošas personas mantu. Prasība tiesā jāiesniedz pēc īpašuma atrašanās vietas, uzrakstot paskaidrojumu, kāpēc radusies vajadzība pieskatīt vasarnīcu un dzīvokli. Pievienojiet dokumentus, kas apliecina, ka jūs draudzenes dēls tiek meklēts mantojuma lietā. Pārliecinājusies, ka jums ir godīgi nolūki, tiesa droši vien iecels jūs par aizbildni. Ja noskaidrosies, kur atrodas nekustamā īpašuma likumīgais mantinieks, tiesa nosūtīs turp sava sprieduma kopiju, ja jaunais cilvēks netiks atrasts, spriedumu publicēs laikrakstā *Latvijas Vēstnesis*. **K**

VAI VAR ATSAUKT DĀVANU?

„No tuva radnieka saņēmu dāvinājuma vienistabas dzīvokli. Darījums ir notariāli noformēts. Dāvinājuma līguma nosacījumi paredz bijušajam īpašniekam tiesības līdz mūža galam dzīvot uzdāvinātajā dzīvoklī. Bet tagad radnieks prasa no manis naudu, draud pretējā gadījumā mainīt savu lēmumu. Vai viņam ir tiesības tā rīkoties?”

Jā, ir, bet tikai ar tiesas lēmumu. Un dāvinātājam jānorāda pamatots iemesls, kāpēc viņš vēlas mainīt dāvinājuma līguma nosacījumus. Piemēram, šāds iemesls var būt apdā-

vinātā rupja nepateicība. Civillikums par tādu nepateicību atzīst dāvinātāja rupjus apvainojumus vārdos vai darbos, viņam tieši nodarītus svarīgus mantiskus zaudējumus un viņa dzīvības apdraudējumus.

Atgādināsim, ka dāvinājuma akts ir tiesisks darījums, ar kuru kāds aizdevības piešķir otram bez atlīdzības kādu mantisku vērtību. Izsakot piekrišanu dāvinājumu pieņemt, apdāvinātais, kā arī viņa mantinieki iegūst tiesību prasīt tiesas ceļā dāvanas nodošanu tiklab no dāvinātāja, kā arī no viņa mantiniekiem. **K**

SIA "Megapols" Ātri un kvalitatīvi iznīcinam:

Deratizācija: peles, žurkas.

Dezinsekcija: lidojoši, rāpojoši kukaiņi (mušas, blusas, blaktis, prusaki).

Piedāvājam veikt vienreizējas apstrādes vai slēgt gada līgumu.

Darbus veic pieredzējuši, licenzēti speciālisti klientam pieņemamā laikā.

Bezmaksas konsultācijas pa tālruni:

67326732, 67326733, 28221935

SANTEHNISKIE DARBI

SKAITĪTĀJI

- Pārbaude
- Apmaiņa
- Uzstādīšana

ĀRTI, KVALITĀTĪVI
VISOS RAJONOS

29247636
67279640
SIA "RONBAKS"

RAKSTIET MUMS

Gaidām jūsu jautājumus. Mūs interesē jūsu idejas un ieteikumi. Izskatīsim rīdnieku sūdzības un centīsimies palīdzēt ar padomu grūtās situācijās. Rīgas domes deputāti, departamentu pārstāvji, pieredzējuši juristi, lielo komunālo uzņēmumu vadītāji – viņi visi ir gatavi sniegt jums atbildes laikrakstā „Darīsim kopā!”. Rakstiet! Mēs allaž būsim jūsu pusē. Redakcijas adrese: Rīga, Nometņu iela 9 – 7, LV-1048; tālr. 20370208. Jautājumus var sūtīt arī pa elektronisko pastu: info@kopaa.lv

KAD KARSTĀIS ŪDENS BŪS KARSTS?

„Līdz brīdim, kad mūsu mājā uzstādīja jaunu siltummezglu, ūdens patiešām bija karsts. Mazgājot traukus vai veļu, to varēja sajaukt ar lētāko auksto ūdeni. Tagad karsto ūdeni nekādā gadījumā nevar saukt par karstu, lai gan par tā sildīšanu mēs maksājam vairāk nekā divus latus par kubikmetru. Kamēr piepildās vanna, ūdens vairs ir tik tikko remdens. Vai šajā jautājumā ir kādas normas un kur vērsties ar sūdzību?”

Saskaņā ar būvnormatīviem karstā ūdens temperatūrai jābūt ne zemākai par 55 un ne augstākai par 70 grādiem. Mājās, kur ir cirkulācijas sistēma, karstajam ūdenim ar minimālo 55 grādu temperatūru jāsāk tecēt ne vēlāk kā 10 sekundes pēc krāna atgriešanas, tas ir, gandrīz uzreiz.

Šķiet, ka jūsu mājā ir jānoregulē karstā ūdens padeves sistēma. Šai nolūkā jāvērsas namu pārvaldē. Vislabāk būtu uzrakstīt pārvaldniekam iesniegumu divos eksemplāros. Pavisam labi būs, ka iesniegumu parakstīs iespējami vairāk jūsu kaimiņu.

Jūsu gadījumā ir jāveic sistēmas pārbaude un par rezultātiem jānoformē akts. Pēc tam sistēma ir jānoregulē. Ja tā tiešām ir bijusi bojāta, namu pārvaldei vai nu jāsamazina maksa par izlietoto karsto ūdeni vai arī jāpielīdzina tā aukstā ūdens cenai.

Tikai atcerieties vienu: mājas iedzīvotāji var kolektīvi pieņemt lēmumu pazemināt karstā ūdens temperatūru. Tas tiek darīts siltumenerģijas taupības nolūkā. Patlaban par šādu soli izšķiras daudzas dzīvokļu īpašnieku biedrības. Vai tā nav noticis arī jūsu mājā? **K**

KAS IZLIKS LIEKĒŽUS?

„Sakiet, kas un kā var konstatēt faktu, ka cilvēks patiešām dzīvo dzīvoklī, kur viņš nav deklarēts? Mūsu mājā mīt daudz svešu cilvēki, kuri te ir ēstīvas. Teiksim, dzīvoklī ir pierakstīts tikai viens cilvēks – tā īpašnieks, bet faktiski dzīvo pieci. Viņi nemaksā par daudziem komunālajiem pakalpojumiem, šie izdevumi gulstas uz viņu godīgo kaimiņu pleciem.”

Noteikt, kas un uz kāda pamata mājā dzīvoklī, var policijas un pašvaldības oficiālie pārstāvji. Komisijā var iekļaut arī mājas iedzīvotājus. Ja vairākkārtēju pārbaužu gaitā tiek konstatēts fakts, ka noteikumu pārkāpēji dzīvoklī mājā pastāvīgi, ir jānoformē protokols vai akts. Vienīgā problēma ir tā, ka ar nelikumīgu iemītnieku izlikšanu no dzīvokļa Latvijā neviens nenodarbojas. **K**

SIEVIETĒM

ATSLĒGA NOSLĒGTAM VĪRAM

Introverts ir cilvēks, kura intereses pievērstas galvenokārt viņa paša iekšējai pasaulei. Introverti ir nesabiedriski, noslēgti, pasīvi, aizņemti ar savām problēmām un pašanalīzi. Viņiem ir samērā grūti pāriet no slēptā dialoga ar sevi uz dialogu ar citu cilvēku. Kā tas izpaužas reālajā dzīvē? Jūsu vīrs nav pietiekami maigs, nedalās ar jums savos pārdzīvojumos, ir tik atturīgs jūsu izpausmēs, ka jums arvien biežāk jādomā, vai viņš vispār jūs mīl.

Noslēgts, atturīgs vīrs ir nopietns pārbaudījums sievietei, it īpaši emocionālai un atklātai, kas augusi ģimenē, kur visi raduši dalīties savos pārdzīvojumos un nekastrējas izrādīt jūtas. Bet jūs esat izdarījusi savu izvēli, un tagad jāmacās tā sadzīvot ar šo cilvēku, lai nesagādātu ne viņam, ne sev ciešanas.

Vispirms pacientieties saprast, kā domā un jūt introverts. Šāda tipa cilvēks dzīvo savā iekšējā pasaulē, viņam ir grūti izrādīt savas jūtas, pat ja viņš kādu patiesi mīl. Introverti ir klusētāji. Tas nepavisam nenozīmē, ka viņi kā īpaši censtos slēpt savas jūtas no tuvajiem cilvēkiem, viņi vienkārši neprot tās izrādīt un arī neizjūt vajadzību to darīt, lai gan pārdzīvo tikpat spēcīgi kā cita rakstura cilvēki. Turklāt viņiem ir daudz grūtāk, jo, nespējami „izlādēties”, izgāzt savas jūtas uz apkārtējiem, viņi visu pārdzīvo sevī.

Taču nevar teikt, ka tādām vīrietim piemīt tikai trūkumi, tā nekādā gadījumā nebūs taisnība. Jā, introverti mīl visu paturēt sevī, neprot ar vārdiem paust savas jūtas, bet reizē viņi negrib un neprot strīdēties, konfliktēt. Tādu vīrieti ir grūti izvest no pacietības, viņš nepiedalīsies skandālā, bet paies malā un klusēs.

Introverts vīrietis ir daudz atbildīgāks, viņam nepatīk tukši solījumi, un viņš vienmēr atbild par saviem vārdiem. Viņš ir labsirdīgs un vienmēr gatavs palīdzēt. Vēl vairāk, psihologi apgalvo, ka tādiem cilvēkiem jūtas ir daudz dziļākas, nekā ārēji šķiet. Viņi emocionāli ciešāk pieķeras tiem, ko mīl, tikai neprot to izrādīt.

Un beigu beigās jūtu dziļums jau nav mērāms ar vārdu daudzumu. To, ko cilvēkam devusi daba, nevar mainīt, tāpēc, ja patiesi mī-

lat savu vīru, pieņemiet viņu tādu, kāds viņš ir.

Tomēr jūs varat nedaudz mainīt situāciju, ja pastāstīsiet vīram, cik svarīgi jums ir izjust, dzirdēt, redzēt, ko viņš pret jums jūt. Paskaidrojiet vīram, ka jums ir ļoti vajadzīgi maigi, mīļi vārdi, tie palīdz labāk izjust viņa mīlestību un raisa maigas atbildes jūtas.

Ja vīrs jūs mīl, viņš noteikti izrādīs jums pretimnākšanu un centīsies kaut mazliet mainīt savu izturēšanos. Bet negaidiet no viņa pārāk daudz – tas droši vien nebūs viņa spēkos, īpaši jau, ja viņa vecāku ģimenē nav bijis pieņemts izrādīt emocijas. Tādā gadījumā dabai, raksturam klāt vēl nāk audzināšana.

Laimīgā ģimenē galvenais ir otru cilvēku pieņemt tādu, kāds viņš ir, un necensties padarīt sev līdzīgu. Ja jūs to saprotat, tad viss būs labi! **K**

VISI DĀRŽĀ

VEIKSMĪGU SĒJAS LAIKU!

Pavasaris ir klāt! Aprīlī visi dārzkopji un dārzenkopji nedaudz sajūk prātā. Galvā spieto plāni un vēlmes. Veikalos tiek pirkti vajadzīgais un nevajadzīgais, sen kārotais un pirmo reizi ieraudzītais. Ieceres aug kā sniega lavīna. Lai paveiktu visu, ko pavasarī plāno vidēji statistiskais dārziņa īpašnieks, vajadzētu noligt apzaļumotāju brigādi.

Stāt! Nomierināsimies un mēģināsim izstrādāt reālu plānu. Plānu, ko atcerēsimies brīžos, kad roka sniegsies pēc kārtējās sēklu paciņas. Pārdomāsim, ko mēs šogad sējam un stādām savās 6, 10 vai 12 hektāra simtdaļās, nevis daudzu hektāru plašumos!

■ Vispirmām kārtām jāpārskata sēklu krājumi, kas sagādāti pagājušā-

jā gadā, pārļūkojot visus iespējamus dārzkopības veikalus. Tad derīgās sēklas jāatlasa no tām, kam beidzies derīguma termiņš.

■ Apsēžamies un mierīgi pārdomājam, kādas šķirnes sēklas pērn deva vislabāko ražu. Visprātīgāk būtu iekārtot burtnīcu, kur pierakstīt, kādu ražotāju kādas sēklas jums patikušas, bet kādas turpmāk vairs nekad nepirksit.

■ Ņemam papīru un zīmuli un mēģinām atcerēties, ko un cik iespējām pagājušajā gadā un kas no tā sanāca. Ja izaudzēto kabaču daudzums pērn iedzina šausmās jūs, visus jūsu radus un kaimiņus, bet paziņas, ieraugot jūs ar kabačiem, pārstāja sveicināties un neuzkrītoši centās pāriet ielas otrā pusē, ir laiks kaut ko mainīt sējas platībās.

■ Vajadzīgais jauno sēklu daudzums iepirkts, atnests mājās un mākslinieciskā nekārtībā izlikts uz virtuves galda. Laiks padomāt par zemes iegādi dēstu audzēšanai, ja vien jūs rudenī no vasarnīcas neatvedāt savu (ja atvedāt, tad bezzemnieka ciešanas jums nesaprast). Kādu zemi pirkt?

Ja par šo jautājumu esat nupat tikai sākusī domāt, tad ir vērts izvaicāt vairāk pieredzējušos draugus un paziņas, vai arī aiziet uz veikalu un tur uzdot tos pašus jautājumus pārdevējam. Atcerieties, ka meklējam zemi dēstu audzēšanai, tāpat tai jābūt vieglai, porainai. Neaizmirstiet nopirkt arī parupjas smiltis.

■ Beidzot zeme ir atnesta mājās. Apsveicam ar veiksmīgu pirkumu! Bet tūlīt rodas nākamais jautājums – kā apstrādāt zemi, lai mūsu dēsti būtu drošībā? Visādi sīki ļauni radījumi to tikai gaida, lai mestos virsū izdīgušajiem mazuļiem.

Iespējami daudzi varianti. Zemi var vispirms bagātīgi apliet un tad izkarsēt cepeškrāsnī, var vairākas reizes sasaldēt un pēc tam atkausēt istabas temperatūrā, var apliet ar verdošu ūdeni vai vāju kālija permanganāta šķīdumu.

Kad izraudzītā kaitēkļu iznīcināšanas procedūra ir pabeigta, zemi sajauc ar noskolotām un cepeškrāsnī

izkarsētām smiltīm. Izvēle ir sarežģīta lieta, bet nekur jau no tās nevar aizbēgt.

■ Atlicis pārbaudīt podiņus, kuros tiks audzēti dēsti. Ja jums ir daudzkārt lietotajiem, tos vajag rūpīgi izmazgāt, apstrādāt ar vieglu sodas šķīdumu un pēc visām manipulācijām labi izskalot.

Ir daudz dažādu vienreiz lietojamu podiņu, bet cilvēkiem patīk pašiem šo to sameistarot. Arī te iespējami vairāki varianti. Dažs tin podiņus no vairākās kārtās salikta avīžu papīra, cits krāj šaurās piena vai sulas pakas, rūpīgi tās izmazgā un līdz sējai glabā skapī. Vajadzīgajā brīdī podiņus no glabātavas izņem, vēlreiz izskalo un izdur tajos caurumus liekā ūdens novadīšanai.

Arī ar caurumiem nav nemaz tik vienkārši: tos var izdur pakas vai kārbas apakšā, bet var arī izdarīt iegriezumus sānos. Pirms bērt sagatavotajā podā zemi, apakšā ieber izkarsēto smilšu kārtu vai gādīgi sataupītās olu čaumalas (bez plēvētēm, iepriekš saberžot).

■ Laistot ūdeni ieteicams liet paliktņi, uz kura salikti podiņi vai pakas. Ūdens iepriekš jānostādina. Tam var pievienot mēslojumu. Svarīgi ir nepārļaut, bet nedrīkst arī ļaut zemei iekalst.

Veiksmīgu sējas sezonu! **K**